

GRUNDLAG FOR DEN BEREGNEDE NOTERING FOR ØKOLOGISKE SMÅGRISE – SEPTEMBER 2012

NOTAT NR. 1221

Den beregnede økologiske smågrisenotering beregnes ud fra det bedst mulige skøn over indtægter og udgifter for henholdsvis smågrise- og slagtesvineproducenten.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

FORFATTER: FINN K. UDESEN

UDGIVET: 12. SEPTEMBER 2012

Dyregruppe: Svin, økologiske smågrise og slagtesvin

Fagområde: Produktionsøkonomi, Driftsøkonomi

Sammendrag

Den beregnede økologiske smågrisenotering beregnes ud fra det bedst mulige skøn over indtægter og udgifter for hhv. smågrise- og slagtesvineproducenten. Indtægterne kommer ved salg af slagtesvin og søer, baseret på Friland A/S's noteringer. Omkostningerne består af styk-, kontante kapacitets- og finansieringsomkostninger. Ud fra de samlede indtægter og udgifter kommer der et resultat på bundlinien, som fordeles mellem smågrise- og slagtesvineproducenten.

Det er renter og afskrivninger ved at producere hhv. en smågris og et slagtesvin, der anvendes til at fordele under- og overskud mellem smågrise- og slagtesvineproducenten. Baggrunden for dette princip er, at smågrise- og slagtesvineproducenten skal have samme afkast af den investerede kapital i produktionsapparatet.

Den beregnede økologiske smågrisenotering beregnes ud fra Danish Crown's almindelige notering for slagtesvin, plus Friland A/S's tillæg for økologiske grise. Noteringen fastsættes altid på baggrund af den seneste offentliggjorte slagtesvinenotering tillagt de forskellige økologiske tillæg. Hvis slagtesvinenoteringen suspenderes, offentliggøres den beregnede notering således uændret ugentlig, indtil en ny slagtesvinenotering foreligger.

Kontrakter der indgås mellem køber og sælger bør omfatte hvilken, eller hvilke noteringer, samt hvilket grundlag et kvalitetstillæg eller fradrag til basisnoteringen, smågriseprisen skal beregnes ud fra. Ligeledes skal parterne selv forholde sig til prisen på ukurante grise, som f.eks. halvørner, grise med brok, samt grise der i størrelse afviger fra det aftalte. Det bør ligeledes være aftalt, hvordan køber og sælger skal forholde sig i tilfælde af tab, som følge af salmonella i slagtesvinebesætningen og/eller sobesætningen.

Sundhedstillæg

- 5 kr. for en SPF+myc-smågris
- 9 kr. for SPF-smågris

Baggrund

Beregning af smågrisenoteringerne foretages hver uge. Noteringen offentliggøres sammen med noteringen for økologiske slagtesvin.

Ideen bag den beregnede notering for økologiske smågrise er at fordele resultatet pr. produceret svin mellem slagtesvine- og smågriseproducenten, så begge får en andel af resultatet, som svarer til investeringen. Fordelingen af de samlede omkostninger ved at producere et svin er naturligvis afhængig af de forudsætninger, der anvendes. Der tages udgangspunkt i produktionssystemer til søer på friland og 800 stipladser til slagtesvin, i et staldsystem med adgang til udeareal.

Mindst én gang om året tages samtlige forudsætninger op til ny vurdering for at blive tilpasset den løbende udvikling. Ændringer i noteringen, foderpriser og produktionsafgifter, opgørelser fra E-kontrollen mv. indgår dog i beregningen på det tidspunkt, de måtte fremkomme.

Produktionsresultater

Produktionsresultaterne er fra effektivitetskontrollen.

Tabel 1. Produktionsresultater

	Gældende til uge 37/2012	Gældende fra uge 37/2012
1. lægs %	22	22
Døde søer %	5	5
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	20,7	21,6
Sofoder pr. årssø*), FEs	2.000	2.020
Smågrisefoder 14-30 kg, FEs pr. kg tilvækst	2,2	2,2
Døde grise %	4,0	4,0
Slagtesvin		
Vægt ved indsættelse, kg	30	30
FEs pr. kg tilvækst	3,24	3,20
Daglig tilvækst, g	800	800
Kødprocent	59,4	59,4
Døde/kasserede %	5,0	5,3

Noteringer

Nedenstående noteringer og slagtevægte indgår i den beregnede notering for økologiske smågrise:

- Vejet slagtesvinenotering fra Slagteriselskabet DANISH CROWN + økologi- og kvalitetstillæg fra Friland A/S inkl. efterbetaling og markedstillæg
- Slagtesøer og gylte, notering III, inkl. økologitillæg og efterbetaling
- Slagtepolte, højeste vægtgruppe for slagtesvin inkl. økologitillæg og efterbetaling for slagtesvin
- Slagteorner og halvorner afregnes til konventionel notering
- Avlsorner. Prisen for en D orne inkl. transport
- LY sopolte/konventionel/MS/SPF inkl. transport

Slagtevægte	
Slagtesvin pt.	83,8 kg
Søer og gylte	240 kg
Polte	83,8 kg
Orner	240 kg
Godkendte slagtesvin	74,8 %

Da orner og halvorner afregnes til traditionel notering, leveres de til smågrisekøber uden beregning. Godkendte slagtesvin er den andel af slagtesvinene, som afregnes med kvalitetstillæg. Godkendelsesprocenten er baseret på, at der maksimalt er 3 %, der ikke godkendes på grund af farvede pletter.

Tabet for grise, der ikke er godkendt på grund af farvede pletter, kan beregnes som følgende:

84 kg slagtevægt × fradrag ved ikke-godkendelse × den gennemsnitlige godkendelsesprocent.

For eksempel: 83,8 kg × kr. 2,00 × 0,748 = 125 kr. pr. gris med farvede hårsække.

Efterbetalingen, der indgår i **Den beregnede Smågrisenotering**, er det udbetalte beløb pr. kg efterbetalingsberettiget slagtesvin. For perioden december 2011 til december 2012 indgår i alt 0,90 kr. pr. kg, plus et ekstraordinært reststillæg på 1,25 kr. pr. kg.

Arbejdsforbrug

Ved beregning af arbejdsforbruget er der taget udgangspunkt i produktionssystemer med søer på friland og slagtesvin på stald med adgang til udendørs løbegård. I arbejdsforbruget indgår tilsyn, behandling og registrering samt driftsledelse og vedligeholdelse. Arbejdsforbruget er fastsat til:

17,1 timer pr. årso indtil 30 kg

0,39 time pr. slagtesvin (23,4 min.).

Arbejdslønnen er baseret på lønftaleforhold inden for landbruget til en landbrugsuddannet medarbejder, der kan arbejde selvstændigt.

Diverse styk- og kapacitetsomkostninger

Foderpriser

Én gang årligt - efter høst og senest i september - indhentes der priser fra tre foderstoffirmaer. Der anvendes priser på færdigblandinger med minimum 90 % økologiske råvarer solgt på kontrakt.

Prisniveauet er kontraktprisen baseret på levering af 12 tons pr. gang.

Foderpriser gældende fra uge 37, 2012

Blanding	Pris pr. 100 FEs kr.
Økologisk sofoder	325
Økologisk smågrisefoder	387
Økologisk slagtesvinefoder	315

Ikke økologisk foder må maksimalt udgøre 5 % frem til 31.12.2014

Gødningsværdi

Gødningsværdien er fastsat til 5 øre pr. FEsv

Besætningsværdi

Besætningsværdien beregnes ud fra indkøbsprisen samt avls- og produktionsværdier for de forskellige dyrekategorier og sundhedsniveauer.

Diverse stykomkostninger		Gældende fra uge 37-2012
Pris pr. time, kr.	165	168
Jordleje sohold, pr. ha (10,43 søer pr. ha), kr	4.000	4.000
Energiforbrug pr. slagtesvin, inkl. diesel, kr.	14	11
Energiforbrug pr. årssø, inkl. diesel, kr.	153	153
Halmforbrug pr. slagtesvin, kg	40	40
Halmforbrug pr. årssø, kg	180	180
Halmforbrug pr. smågris, kg	4	4
Halmpris, kr.	0,5	0,55
Vandforbrug pr. årssø, m ³	6,5	6,5
Vandforbrug pr. slagtesvin, m ³	0,7	0,7
Vandpris pr. m ³ , kr.	5,00	5,00
Udkørsel af gylle, pr. m ³ , kr.	20	20
Produktionsafgift pr. slagtesvin, kr.	4,80	4,80
Transport pr. smågris, kr.	17	17
Transport pr. sopolt, kr.	120	120
Genafgift pr. sø, kr.	39	39
Produktionsafgift pr. sø, kr.	9,60	9,60
DAKA udgifter pr. sø, kr.	50	50
DAKA udgifter pr. slagtesvin, kr.	2,2	2,2
Rådgivning og veterinære udgifter, pr. årssø indtil fravæning, kr.	290	290
Rådgivning og veterinære udgifter, pr. smågris til 30 kg, kr.	5	5
Rådgivning og veterinære udgifter, pr. slagtesvin, kr.	4	4
KS udgifter 33 kr. pr. sædportion, 4 portioner pr. sø årligt, kr.	132	132
Diverse udgifter pr. sø, kr.	150	150
Diverse udgifter pr. smågris, kr.	1	1
Diverse udgifter pr. slagtesvin, kr.	2	2

Bygninger

Prisen på et produktionsanlæg til slagtesvin er baseret på et staldsystem med tre-klimastier.

Fællesfaciliteter som kontor og fodercentral indgår ikke i byggeprisen.

Byggepriser		Gældende fra uge 37-2012
Hytter, hegn, maskiner, vogne mm., pr. so indtil fravæning*), kr.	8.250	8.250
Smågrise, pr. stiplads indtil 30 kg*), kr.	3.250	3.250
Slagtesvinestalde, pr. stiplads fra 30 kg*), kr.	5.000	5.000
Afskrivningsperiode, bygninger, år	20	20
Afskrivningsperiode, inventar, hytter, år	8	8
Råbygningens andel af totalinvesteringen, smågrise/slagtesvin, %	65	65
Gulve og inventars andel af totalinvesteringen, smågrise/slagtesvin, %	35	35
Realkreditrente, 3 % + F1 inkl. Bidrag, %	3,0	3,0
Øvrig gæld, rente, %	7,0	7,0

*) 0,6 % af nypris på råbygning og 3 % af nypris på inventar

Der er indregnet 12 måneders opbevaringskapacitet til gødning fordelt på 50 % ajle og 50 % fast gødning og med udgangspunkt på 20 m³ pr. DE pr. år.

Tillæg og fradrag til den beregnede økologiske smågrisenotering

Den beregnede notering for økologiske smågrise er en vejledende notering. Hvis man ønsker at korrigere noteringen lokalt eller mellem to parter, f.eks. for forskelle i efterbetaling, kan det gøres løbende i henhold til foregående års efterbetaling, eller en gang årligt i henhold til det aktuelle års efterbetaling. Reguleringen foretages med 4 kr. pr. 10 øre afvigelse i afregning inkl. efterbetaling.

I efterfølgende beregningseksempel er vist, hvordan noteringen bliver beregnet ud fra de mange forudsætninger, der indgår.

Princippet i beregningerne er, at resultatet deles i forhold til investeringens størrelse i henholdsvis so- og slagtesvinebesætning. Resultatet er det over- eller underskud, der er tilbage, når alle omkostninger er afholdt. Prisen for en smågris bliver herved samtlige udgifter pr. gris ÷ indtægter pr. gris ± andel af resultat pr. gris fra fødsel til slagting. Sundhedstillæggene for SPF+myc og SPF er faste tillæg.

Kg-regulering

Beregning af kg-regulering for smågrise foretages for intervallet: 12-40 kg.

Prisen for en smågris på 18 kg beregnes ved at tage 30 kg prisen og trække kg regulering fra for intervallerne 12-25 kg samt 25-30 kg. Reguleringen fremgår af VSP's hjemmeside

Etableringsomkostninger sohold

	Total (årssøer)	Pr. årsso
Hytter	520.000 kr.	3.250 kr.
Hegn	80.000 kr.	438 kr.
Vogne	110.000 kr.	687 kr.
Motorcykel	40.000 kr.	250 kr.
Traktor m. frontlæsser	250.000 kr.	1.563 kr.
Foder + vand	200.000 kr.	1.250 kr.
Løbeafdeling	120.000 kr.	750 kr.
I alt	1.320.000 kr.	8.250 kr.

Vedr. krav til økologiske stalde henvises til "[Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion, Juni 2011](#)"

Sammenligning af produktionsomkostninger ved konventionel og økologisk produktion i et nyt anlæg (prissammenligning uge 37, 2012).

Produktion	Økologisk 24,42 kr.		Konventionel 13,60 kr.	
	30 kg smågrise	30 kg til slagtesvin	30 kg Smågrise	30 kg til slagtesvin
0-punkts afregningspris inkl. efterbetaling				
Værdi af slagtesvin		2048		1122
Smågrise omk. inkl. døde og transport.	786	843	456	474
Stykomkostninger	496	900	249	519
DB pr. gris	290	305	167	129
Kapacitetsomkostning	192	135	94	57
Finansieringsomkostning	98	170	73	72

Appendiks

Udvalget for Den beregnede notering for økologiske smågrise:

- Smågrisesælger/-køber Rud Michael Bruun, Favrskovvej 60, 6670 Holsted, Tlf. 7539 1287 / 2043 1439, Mail: Ny.Faurskov@mail.dk
- Smågrisekøber Arne Juel Jensen, Merløsevej 14, 4296 Nyrup, Tlf. 5780 5242 / 5127 8862, Mail: juel-langager@live.dk
- Smågrisesælger Bertel Hestbjerg, Nr. Feldingvej 100, Idom, 7500 Holstebro, Tlf. 2182 3587, Mail: hestbjergfriland@mail.dk
- Jens Peter Nannerup, Friland A/S, Marsvej 43, 8960 Randers SØ, Tlf. 8919 2762 / 4015 9831, fax 8919 2351, Mail: jpna@friland.dk
- Konsulent Tove Serup, Videncentret for Landbrug, Agro Food Park 15, 8200 Århus N, Tlf. 8740 5000, Mail: tos@vfl.dk
- Michael Groes Christiansenen, Videncenter for Svineproduktion, L & F, Axelborg, Axeltorv 3, 1609 København V, Tlf. 3339 4333, Mail: mgc@lf.dk